

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1466

av **Catharina Bråkenhielm (S)**

Tillgänglig samhällsinformation för alla

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en statlig myndighet bör åläggas ansvar för att ta fram ett symbolsystem för samhällsinformation, bekostat av allmänna medel, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tillgänglig samhällsinformation kräver ett standardiserat grafiskt symbolsystem.

Symboler och bildspråk finns idag som en självklarhet i vår vardag, och används aktivt som en hjälp vid orientering och för att snabbt skaffa information, både i det fysiska och i det digitala rummet. Tack vare modern teknik är det enkelt att framställa och sprida bildsymboler. För människor med kognitiva funktionsnedsättningar är dessa grafiska symboler också nödvändiga för att ta emot och förstå information.

För att möta det stora behov som finns, runt om i Sverige men även internationellt, finns en rad projekt rörande bildsymboler för samhällsinformation, dock utan enhetligt symbolsystem.

För att snabbt och utan missförstånd kunna tolka information bör symboler vara enhetliga enligt framtagen standard. Ytterligare ett krav är att systemet utvecklas i takt med samhällets utveckling samt korresponderar med internationell standard.

Inom vissa samhällsområden som t.ex. luft- och sjöfart samt trafik finns standardiserade grafiska symbolsystem. Utmärkande för dessa är genomarbetad och lagstadgad standard för hur grafiska symboler ska användas på t.ex. vägskyltar, samt regelverk som kontinuerligt uppdateras och revideras.

Dock finns det i samhället i stort inte tillgång till enhetliga, lättillgängliga, kostnadsfria standardiserade grafiska symboler som möjliggör för alla att delta i samhället.

I Sverige saknas idag ett övergripande myndighetsansvar för att tillgodose behovet av enhetliga grafiska symboler. Detta rimmar dåligt med funktionshinderspolitikens mål med ett samhälle tillgängligt för alla.

Inom Sis, Swedish Standards Institute, pågår det ett internationellt uppmärksammat standardiseringsarbete, TK 493 Grafiska symboler, som bygger på de internationella

grafiska symbolerna inom Pictogram. Dock finns inte berörda myndigheter representerade i detta arbete, t.ex. Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för tillgängliga medier samt Post- och telestyrelsen. Det finns inte heller medel eller uppdrag att marknadsföra eller sprida dessa grafiska standardiserade symboler inom olika samhällssektorer. Dessutom är tillgången till framtagna grafiska symboler inte kostnadsfri – konsekvenser som idag innebär att tillgängligheten ytterligare begränsas.

Inom Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, har man sedan 1980-talet framgångsrikt utvecklat symbolsystemet Pictogram, främst för skolans värld. Pictogram utgår från en internationell grafisk design, som hela tiden utvärderas och revideras. Dessa Pictogramsymboler ingår idag och ligger som grund för det fortsatta arbetet i TK 493 att standardisera befintliga Pictogramsymboler enligt framtagen grafisk standard.

Det behövs förändringar för att nå funktionshinderspolitikens mål, de mål som utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och som ska säkerställa varje individs möjlighet att utifrån sina förutsättningar leva oberoende och att fullt ut kunna delta i samhällslivets alla delar.

Catharina Bråkenhielm (S)